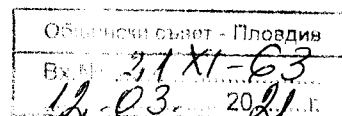

до ЖУ по УТЕМО и
до всички местни комитети

15.03.21г

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. ПЛОВДИВ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
ОТ ЙОРДАН ИВАНОВ, ВЕСЕЛИНА АЛЕКСАНДРОВА, ВЕСЕЛКА ХРИСТАМЯН И ДОБРОМИРА
КОСТОВА – ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ В ОБС – ПЛОВДИВ, ППГОС „ДЕМОКРАТИЧНА
БЪЛГАРИЯ-ОБЕДИНЕНИЕ“

Относно: Преименуване на площад „Централен“ в гр. Пловдив в площад „Димитър Кудоглу“.

Уважаеми г-н Председател на ОбС Пловдив,
Уважаеми г-н Кмете,
Уважаеми колеги и граждани на гр. Пловдив,

Град Пловдив е известен със своята богата история и видни исторически личности, които са оставили трайна следа в културното, историческото и икономическото наследство както на града, така и за България.

Една такава безспорно заслужаваща почит личност е **Димитър Петров Кудев** или **Кудоглу**. Той е роден на 21.08.1862 година в село Габрово, Ксантийско, в семейството на българите Петър и Стана Кудоглу, занимаващи се с търговия на тютюн. От седемте деца на семейството остават живи само две: Димитър и Мария. Първоначалното образование получава в родното си село, после учи в престижно гръцко училище на остров Хиос и завършва Френския колеж в Цариград. Владее пет езика: български, френски, немски, гръцки и турски.

След смъртта на баща си той се заема с търговията на тютюна и се установява в Ксанти. Неговата съпруга Екатерина е от един от най-известните и богати родове в Беломорието. Там той успява да умножи семейното богатство и започва да търси перспектива на търговията с тютюн от Османската империя за чужбина.

През 1903 г. семейството му се заселва в гр. Дрезден – Германия, където е борсата за търговията с тютюн в Средна и Западна Европа.

През годините Димитър Кудоглу запазва връзката си с родния край. При всяко идване в Беломорието, той посещава родното си село и се интересува от училището, църквата, лечението на съселяните. В края на XIX век поема издръжката на младежи от там да учат в гимназиите в Пловдив и Солун, а по-късно да следват медицина в Австрия. През 1908 г. създава лечебница и подсигурява заплатата на лекаря и безплатните лекарства за габровци, а през 1910 г. дарява бащината си къща за училище и финансира нейното преустройство.

През лятото на 1913 г., по време на Междусъюзническата война, родното му село е изгорено от гръцката армия и турските башибозуци от околните села. Цялото население е прогонено и се спасява с бягство през планината към долината на река Арда в старите предели на България. Съселяните на Кудоглу се заселват в района на Пловдив. Разбирайки за тази трагедия, той изпраща помощи, за да ги подпомогне.

Оттук започва и неговата благотворителна дейност в България. През 1913 и 1914 г. той оказва помощ на стойност около 1 000 000 лева на бежанци, инвалиди, сиропиталища,

болници и благотворителни дружества. След включването на България в Първата световна война през 1915 г. прави дарения на дружествата на „Червен кръст“ в Пловдив, София и Ксанти, дружество „Самарянка“ в Пловдив, различните фондове на царското семейство, на българските пленници чрез благотворителни организации в Швейцария. Той става най-големият дарител на създадения в Пловдив „Върховен комитет на благотворителността“ с повече от 195 000 лева. С неговите средства са открити 11 безплатни трапезарии, в които ежедневно се раздава топла храна на над 1000 деца на фронтовици. По това време Димитър Кудоглу за първи път споделя идеята си да създаде в Пловдив болница за безплатно лечение на всички нуждаещи се. Закупува и място, но до практическа реализация не се достига. През 1917 г. организира безплатни трапезарии в Кавала, Ксанти и София със 100 000 лева. Изразходваните от него средства надхвърлят 3 милиона лева.

Даренията на Димитър Кудоглу продължават и след войната. От 1919 до 1926 г. сумата използвана от Димитър Кудоглу за благотворителност достига 2 500 000 лева.

Семейството на Димитър Кудоглу няма деца, а в края на декември 1923 г. умира съпругата след лечение в Сан Ремо, Италия. Няколко месеца след това Димитър Кудоглу се връща към идеята си за създаване в Пловдив на здравно заведение, в което да се лекуват най – опасните и заразни болести. В края на 1926 г. Димитър Кудоглу закупува за 5 милиона лева сградата на хотел „Цар Симеон“, финансира с още 3,5 милиона лева нейното преустройство и оборудване с най-съвременна медицинска апаратура, дарява и двата си тютюневи склада в Пловдив на ул. „Иван Вазов“, с приходите от които да се издържа болницата. Всичко това Димитър Кудоглу дарява на българския народ, узаконено с приемането от Народното събрание на специален закон за фондация. На 8 октомври 1927 г. в центъра на града (на мястото на днешната Централна поща) е открит учреденият от него Дом за благотворителност и народно здраве. Домът на благотворителността и народното здраве става най-известното здравно заведение в Пловдив. Стотици хиляди болни от Пловдив и Южна България намират тук лечение. Историците са изчислили, че до 1944 г. дарението Димитър Кудоглу за Дома надхвърля 39 милиона лева.

През 1927 г. Кудоглу е обявен за почетен гражданин на Пловдив.

След дълго боледуване Димитър Кудоглу умира в Пловдив на 7 март 1940 г. Погребан е във величествена гробница в Централния гробищен парк. Още през същата година в градската градина „Цар Симеон“ е издигнат негов бюст – паметник. Но през 1951 г. паметникът заедно с диспансера са преместени в края на града на Цариградско шосе.

Уважаеми дами и господа,

Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхната компетентност. Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 18 от ЗМСМА общинският съвет приема решения за именуване и преименуване на улици, площади, паркове, инженерни съоръжения, вилни зони, курорти и курортни местности и други обекти с общинско значение.

След многократни срещи и контакти с граждани на гр. Пловдив и по мое лично убеждение, считам за свой дълг да внеса предложение за преименуване на площад „Централен“ – гр. Пловдив в площад „Димитър Кудоглу“. С този жест ще изкажем почит към делото и патриотизма на този велик българин, родолюбец с голямо сърце и отдаден на добруването на българския народ, с огромен принос в живота на гражданите в гр. Пловдив.

Във връзка с изложеното по-горе и на основание чл. 21, ал. 1, т. 18 от ЗМСМА предлагам следния проект за

РЕШЕНИЕ:

1. Общинският съвет – Пловдив преименува площад „Централен“ в град Пловдив в площад „Димитър Кудоглу“.

2. Задължава кмета на Община Пловдив да извърши необходимите действия, свързани с решението по т.1 – преименуването на посочения площад в гр. Пловдив – вписване, оповестяване и пр.

ВНОСИТЕЛИ:

дан Иванов	Веселина Александрова	Добромира Костова	Веселка Христамян
------------	--------------------------	-------------------	-------------------

До Общински съвет - Пловдив

СТАНОВИЩЕ

във връзка с Предложение за преименуване на площад
„Централен“ на площад „Димитър Кудоглу“

Уважаеми г-н председател на Общински съвет – Пловдив,

Уважаеми г-н Кмете,

Уважаеми общински съветници

На 24 март 2021 година в Общински съвет – Пловдив е внесен проект за Нормативен акт - предложение от група общински съветници за преименуване на площад „Централен“ в град Пловдив на площад „Димитър Кудоглу“. В кратко становище искам да изразя позиция против преименуването му на името на бележития българин Димитър Кудоглу, свързал завинаги името си с историята на Пловдив.

Подкрепям изцяло идеята на съветниците Иванов, Александрова, Христамян и Костова за преименуване на площада. Убеден съм обаче, че правилното действие на Общинския съвет е да възвърне оригиналното наименование на площада от времето, когато той е създаден – по времето на Третото българско царство. Днешният площад „Централен“ е неразривно свързан с градината в съседство.

Градината е създадена като наследство след Земеделско-промишленото изложение от 1892 година и носи до днес името „Цар Симеонова градина“. В връзка с градината, още преди около век площадът е получил и името „Цар Симеон“. Това наименование той носи до първите години след 9 септември 1944 година, когато новата власт налага както внушителни градоустройствени промени, така и такива върху топонимията на града. Известно време той носи името „Червения площад“, а след това и сегашното „Централен“.

В многопластовата история на град Пловдив има множество подобни случаи на улици, площади, паркове, хълмове и др. с множество имена, които се

сменят с всяка нова власт. Смятам, че дълг на поколенията е да пазят завета на предходните поколения в най-близък до автентичния вид на това, което тези поколения са създали. Добавянето на нови и нови имена към улици и площади в тяхната вековна история единствено унищожава тази връзка с предходните поколения.

В тази връзка смятам, че правилното решение не е добавяне на още едно име към богатата история на площада, а възвръщане към неговото оригинално име „Цар Симеон“.

С уважение,

Теодор Караколев

Журналист

Историк на изкуството

Носител на награда „Пловдив“ за журналистика през 2019 година